

R E P U B L I C
O F S L O V E N I A
S U P R E M E
C O U R T

Informacije za oštećenika s posebnim potrebama za zaštitom

U kaznenom postupku kao oštećenik imate određena prava koja su detaljnije predstavljena u nastavku.

HR

Za više informacija o svojim pravima i načinu ostvarivanja istih možete se obratiti sudu koji vodi vaš slučaj.

Popis sudova s kontaktnim podacima možete pronaći na internetskoj stranici **[https:// www.sodisce.si/sodisca/seznam_sodisc/](https://www.sodisce.si/sodisca/seznam_sodisc/)**

Više informacija o tijeku kaznenog postupka i pravima oštećenika možete pronaći na internetskoj stranici **nasodiscu.si**. Dodatne informacije o pomoći (čak i izvan sudskih postupaka) i organizacijama koje vam mogu pomoći možete pronaći na internetskoj stranici policije **www.policija.si**.

EUROPEAN UNION
EUROPEAN SOCIAL FUND

Posebne potrebe za zaštitom

1

Imate pravo da vas nadležno tijelo u pretkaznenom ili kaznenom postupku prilikom prvog kontakta obavijesti o načinu obavještavanja u vezi informacija o:

- besplatnoj medicinskoj, psihološkoj i drugoj pomoći i podršci;
- pomoći i mjerama prema zakonu kojim je uređeno sprječavanje nasilja u obitelji;
- zaštitnim i drugim mjerama za osiguranje osobne sigurnosti prema ovom zakonu i zakonu kojim je uređena zaštita svjedoka;
- pravu na nazočnost povjerljive osobe i pravu na besplatnu pravnu pomoć prema zakonu kojim je uređena besplatna pravna pomoć;
- mogućnosti naknade štete prema Zakonu o kaznenom postupku (ZKP) i zakonu koji uređuje naknadu štete žrtvama kaznenih djela;
- isplati i naknadi troškova oštećeniku;
- pravu na tumačenje i prevođenje;
- kontaktnoj osobi nadležnog tijela, s kojom možete komunicirati o svom slučaju;
- bilo kojim drugim pravima ili pogodnostima koje bi za vas mogle biti važne.

Opseg i vrsta informacija ovise o vašim osobnim karakteristikama i ranjivosti, vašim specifičnim potrebama za zaštitom, prirodi, težini i okolnostima kaznenog djela te fazi pretkaznenog ili kaznenog postupka.

2

Možete zatražiti obavještavanje o puštanju okrivljenika na slobodu ili o njegovom bijegu iz kućnog pritvora, pritvora ili zatvora (članak 65.a Kaznenog zakona).

3

U pretkaznenom i kaznenom postupku **u određenim slučajevima imate pravo na nazočnost povjerljive osobe po vlastitom izboru** (i to kod maloljetne žrtve, kod žrtve koja je žrtva nasilja ili kod drugog oštećenika, ako to zahtijevaju priroda i težina kaznenog djela, njegove osobne prilike ili stupanj njegove ugroženosti), osim ako bi to bilo u suprotnosti s interesima provedbe pretkaznenog ili kaznenog postupka ili koristima oštećenika (čl. 65.).

- 4 Osigurano vam je **pravo na zaštitne i druge mjere za zaštitu osobne sigurnosti** pod uvjetima propisanim ZKP, a posebice na saslušanje putem videokonferencije, određivanje pseudonima, saslušanje u posebno prilagođenim prostorijama, saslušanje uz pomoć stručnjaka odgovarajuće struke (članak 143., 240., 240.a ZKP) i zaštitne mjere propisane Zakonom o zaštiti svjedoka (ZZPrič).
- 5 Sud vam mora **omogućiti izbjegavanje neželjenog kontakta s okrivljenikom**, osim ako je kontakt nužno potreban za provođenje pretkaznenog ili kaznenog postupka (članak 65. ZKP).

Punomoćnik i besplatna pravna pomoć

- 1 U kaznenom postupku svoja prava možete ostvarivati putem **punomoćnika**. Na temelju Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (ZBPP) možete podnijeti zahtjev za **besplatnu pravnu pomoć** odvjetnika kao punomoćnika. Zahtjev za besplatnu pravnu pomoć podnesite pisanim putem na propisanom obrascu na okružni sud na čijem području imate prijavljeno stalno prebivalište ili privremeno boravište. Više informacija i obrazac za podnošenje zahtjeva za besplatnu pravnu pomoć možete dobiti na internetskoj stranici <https://nasodiscu.si/bpp>.
- 2 U predmetima kaznenih djela spolnog zlostavljanja, protiv braka, obitelji i djece te porobljavanja i trgovanja ljudima sud će maloljetnoj žrtvi, koja još nema zastupnika, postaviti zastupnika po službenoj dužnosti iz reda odvjetnika (članak 65. ZKP).
- 3 Uz maloljetnu žrtvu, žrtvu nasilja ili drugu žrtvu, ako priroda i težina kaznenog djela, osobne prilike žrtve ili stupanj opasnosti to zahtijevaju, može biti prisutna **osoba koju žrtva sama odabere**, osim ako bi se to protivilo interesima provedbe kaznenog postupka ili koristi oštećenika (članak 65., 240. ZKP).

Ostala prava u kaznenom postupku

- 1 **U kaznenom postupku imate pravo upozoriti na sve činjenice i predlagati dokaze koji su važni za utvrđivanje okolnosti kaznenog djela i imovinskopravnog zahtjeva, pregledavati spise, a na glavnoj raspravi postavljati pitanja okrivljeniku, svjedocima i vještacima te davati primjedbe i objašnjenja u vezi njihovih svjedočenja.** Sud vam može zabraniti uvid u spise dok ne budete saslušani kao svjedok (članak 59., 165.a, 177., 178., 291., 329. i 334. ZKP).

- 2 U kaznenom postupku možete podnijeti **prijedlog za ostvarivanje imovinsko-pravnog zahtjeva**, ako imate pravo ovakav zahtjev ostvariti u parnici (naknada štete, povrat stvari, poništenje pravnog posla). Prijedlog morate detaljno definirati, obrazložiti i podnijeti dokaze (npr. navesti iznos, dostaviti račune,...) (članak 100.-105., 134. i 241. ZKP). Imovinskopravni zahtjev nije obavezan, ali predstavlja mogućnost koja je oštećeniku dana u kaznenom postupku.
- 3 Svaki svjedok ima **pravo na naknadu troškova (za prijevoz do suda, za gubitak prihoda,...)** pod uvjetima iz pravilnika koji uređuje naknadu troškova u kaznenom postupku i naknadu plaće ili izgubljene zarade. Naknada se mora zatražiti odmah nakon saslušanja.
- 4 U kaznenom postupku imate **pravo koristiti se svojim jezikom** na način propisan zakonom i na prijevod bitnih dokumenata (članak 8. ZKP).
- 5 **Sudska odluka, protiv koje imate pravo žalbe** (članak 367. stavak 4. ZKP), bit će vam dostavljena zajedno s pravnim lijekom u kojem će biti navedeni rok i način podnošenja žalbe (članak 169. stavak 7., članak 363. i 367. ZKP).
- 6 Kao oštećenik imate pravo dobiti informacije o stanju kaznenog postupka i pravomoćnim presudama, ako ih tražite ili ako je to određeno zakonom (članak 65.a, 363. stavak 6. ZKP). Informacije možete dobiti tijekom radnog vremena u istražnom ili kaznenom upisniku suda koji je nadležan za vaš slučaj.

Ostala prava koja možete ostvariti izvan kaznenog postupka

- 1 Na temelju Zakona o socijalnoj skrbi (ZSV), u okviru socijalne skrbi koja uključuje stručnu podršku i savjetovanje od strane nadležnog Centra za socijalni rad, kao oštećeniku kaznenog djela osigurana vam je besplatna **podrška žrtva-ma kaznenog djela**.

- 2 Posebna pomoć i mjere ostvaruju se na temelju **Zakona o sprječavanju nasilja u obitelji (ZPND)**. Pomoć pružaju nadležni centri za socijalnu skrb i nevladine organizacije. Na vaš prijedlog, sud može u izvanparničnom postupku počinitelju nasilja u neformalnom postupku izreći sljedeće mjere: zabranu ulaska u stan, zabranu zadržavanja u određenoj blizini stana, zabranu zadržavanja i približavanja mjestima na kojima se žrtve uobičajeno nalaze, zabranu sastajanja i stupanja u kontakt sa žrtvom i druge. Radi osiguranja zaštite djece nadležni sud može izreći dodatne mjere propisane zakonom. Više informacija o oblicima pomoći i mjerama dostupno je na internetskim stranicama ministarstva nadležnog za rad, obitelj, socijalna pitanja i jednake mogućnosti.
- 3 Ako ste žrtva nasilnog kaznenog djela počinjenog s namjerom ili član obitelji žrtve čija je smrt posljedica nasilnog kaznenog djela počinjenog s namjerom, **imate prema Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela (ZOZKD) pravo na naknadu**. Zahtjev se podnosi na propisanom obrascu na ministarstvo nadležno za pravosuđe. O dodjeli naknade odlučuje komisija koju imenuje Vlada RS.

Dužnosti oštećenika

- 1 Ako ste pozvani kao svjedok, dužni ste se odazvati pozivu, a ako ZKP-om nije drukčije određeno, i dati iskaz (članak 234. ZKP-a); ako se na poziv ne možete odazvati, morate opravdati svoj izostanak (članak 62.a ZKP). Molimo vas da u isprici navedete svoje podatke kako bi se sud s vama mogao lakše dogovoriti za novi datum.
- 2 Sud morate obavijestiti o svakoj promjeni adrese ili prebivališta (članak 66. ZKP).
- 3 Ne smijete namjerno odugovlačiti postupak, jer vas sud može novčano kazniti, ako su vaši postupci očito usmjereni na odugovlačenje postupka (članak 140. ZKP).
- 4 Tijekom postupka morate se ponašati pristojno, jer vas sud može novčano kazniti ako u svom podnesku ili govoru vrijeđate sudove ili bilo koga tko sudjeluje u postupku (članak 78. ZKP).
- 5 Neovisno o ishodu kaznenog postupka dužni ste platiti odgovarajuću sudsku pristojbu i troškove nastale vašim privođenjem, odgodom istražne radnje ili glavne rasprave, nepodnošenjem najavljene žalbe i druge troškove postupka prouzročene vašom krivnjom (članak 94. ZKP).